

Anonimizált változat

Fordítás

C-291/23 – 1

C-291/23. sz. ügy [Hantoch]¹

Előzetes döntéshozatal iránti kérelem

A benyújtás napja:

2023. május 8.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Landgericht Düsseldorf (Németország)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2023. április 27.

Felperes:

LS

Alperes:

PL

[omissis]

Landgericht Düsseldorf (düsseldorfi regionális bíróság, Németország)

Végzés

A

LS, Düsseldorf, [omissis]

felperes,

[omissis]

[omissis]

¹ A jelen ügy neve fiktív, az nem egyezik az eljárásban részt vevő egyetlen fél valódi nevével sem.

és

PL, Düsseldorf, [omissis], [omissis]

alperes közötti jogvitában

[omissis]

[omissis]

a Landgericht Düsseldorf (düsseldorfi regionális bíróság) első polgári tanácsa

2023. április 27-én

[omissis]

meghozta az alábbi végzést:

A bíróság az EUMSZ 267. cikk alapján előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjeszti az Európai Unió Bírósága elé:

A 650/2012/EU rendelet (a továbbiakban: európai öröklési rendelet) 10. cikkének értelmezése során azt a kérdést, hogy voltak-e hagyatéki vagyontárgyak az eljáró bíróság tagállamában, az öröklés megnyílásának vagy a kereset benyújtásának az időpontja alapján kell-e meghatározni?

[omissis]

Indokolás:

I.

A felek a 2017. március 18-án elhalálozott örökhagyó (a továbbiakban: örökhagyó) leszármazottai. Az alperes a 2015. május 13-i közvégrendelet alapján az örökhagyó egyedüli örököse. Az örökhagyó Egyiptomban született, sok évig Németországban élt és dolgozott, ahol családot is alapított. Német és egyiptomi állampolgársággal is rendelkezett. Miután nyugdíjba vonult, az örökhagyó főleg Egyiptomban tartózkodott, és ott is halt meg. Ez idő alatt is rendelkezett azonban német egészségbiztosítással és nyugdíjjal. A nyugdíjfolyósításokat egy kizárólag ebből a célból vezetett számlán [omissis] keresztül továbbította az egyiptomi számlájára. Mivel a nyugdíját a német orvosi kamarai nyugdíjfolyósítótól kapta, Németországban is adóköteles volt. Az örökhagyó halálakor volt egy pozitív számlaeigenleg az apoBanknál, amely számla azonban a keresetindítás időpontjában már megszűnt.

A felperes tájékoztatási és fizetési igényt támaszt az alperessel [omissis] szemben a kötelesrész iránti igény tekintetében. Úgy véli, hogy a Landgericht Düsseldorf

(düsseldorfi regionális bíróság) rendelkezik joghatósággal. Az örökhagyónak az öröklés megnyílásakor az apoBanknál lévő egyenlegén kívül is volt vagyona Németországban, különösen az adóhatósággal szembeni adó-visszatérítési követelések és a magán-egészségbiztosítóval szembeni visszatérítési követelések formájában.

Az alperes vitatja a joghatóságot.

II.

Az európai öröklési rendelet 4. cikke szerint a joghatóságot az örökhagyó szokásos tartózkodási helye határozza meg az elhalálozásának az időpontjában. E szokásos tartózkodási hely a tényállás és a per jelenlegi állása szerint nagy valószínűséggel Egyiptomban volt. [omissis]

Az örökhagyó Egyiptomban született, sok évig Németországban élt és dolgozott, és családot is alapított itt. Nem vitatott, hogy német és egyiptomi állampolgársággal rendelkezett, és a felperes érdemben nem bizonyította, hogy lemondott volna az egyiptomi állampolgárságról, és ez mikor történt. Nyugdíjba vonulását követően az örökhagyó főként Egyiptomban tartózkodott. Igaz ugyan, hogy még rendelkezett német egészségbiztosítással és nyugdíjjal is. A nyugdíjfolyósításokat egy kizárólag ebből a célból az apoBanknál vezetett számlán keresztül rendszeres átutalási megbízás útján továbbította az egyiptomi számlájára. Mivel a nyugdíját a német orvosi kamarai nyugdíjfolyósítótól kapta, Németországban is adóköteles volt. Ez és más körülmények sem utalnak azonban arra, hogy az örökhagyó életvitelszerű tartózkodása a halál időpontjában Németországban lett volna. Az eljáró bíróság véleménye szerint nem elegendő az a körülmény, hogy az örökhagyónak Düsseldorfban volt a bejelentett lakcíme. Az, hogy az elhunyt már nem tartott fenn lakást [omissis], a bíróság véleménye szerint [omissis] a mellékletből [omissis] következik, amellyel a korábbi bérbeadó közölte, hogy nincs meg neki az örökhagyó új címe, és kérte a posta továbbítását. Az a tény, hogy egyébként kapcsolattartási címként fenntartotta az alperes rendelőjének a címét, szintén nem bizonyítja a németországi életvitelszerű tartózkodást. A felperes nem bizonyította, hogy az örökhagyónak az apoBanknál vezetett számláján, valamint az orvosi kamarai egészségbiztosításán és nyugdíján kívül bármilyen ingó vagy ingatlan vagyona lett volna Németországban. A felperes arra vonatkozóan sem szolgáltat bizonyítékot, hogy az örökhagyó milyen rendszerességgel tartózkodott Németországban, és milyen kapcsolatban állt a családjával. Ennek fényében az alperes által szolgáltatott információk alapján feltételezhető, hogy a nyugdíjba vonulása után kezdetben évente egyszer látogatott Németországba, de 2015 óta nem járt Németországban.

Az európai öröklési rendelet 10. cikke szerinti kiegészítő joghatóságot a hagyatéki vagyontárgyak helye határozza meg, aminek következtében az általános vélemény szerint az eljáró bíróság joghatósága csak a tagállamban található hagyatéki vagyontárgyakra terjed ki, ami a hagyatéknak szétaprózódásának vagy a hagyatéknak eljárási alapú hasadásának veszélyét hordozza magában [omissis].

Az európai öröklési rendelet 10. cikkének a) pontja tekintetében vitatott, hogy melyik időpontot kell figyelembe venni annak megállapításához, hogy „találhatók-e a tagállamban hagyatékhhoz tartozó vagyontárgyak”. E tekintetben létezik olyan nézet is, miszerint a halál időpontja a döntő [omissis], és olyan nézet is, miszerint a keresetindítás időpontja a döntő [omissis].

III.

E kérdés megválaszolása döntő jelentőséggel bír az eljáró bírósági tanács joghatósága terjedelmének a meghatározása szempontjából a jelen jogvitában, mivel a Németországban mint tagállamban meglévő vagyon legalább az apoBanknál az öröklés megnyílásakor fennálló pozitív számlaegyenlegről állt, amely számla azonban a kereset benyújtásának időpontjában már megszűnt.

[omissis]